

Planlegging og bygging av kampflybase på Ørland

LANDBRUK

01.08.17 Ørland

Landbruket på Ørland er viktig, og Forsvarsbygg har siden før oppstarten av planprogrammet hatt en ambisjon om bevaring av mest mulig dyrka mark.

Ørland flystasjon er omgitt av landbruksarealer på flere sider. Det er også betydelige landbruksarealer inne på flystasjonen. Disse arealene leies ut og driftes av eierne av omkringliggende gårdsbruk - en viktig ressurs for landbruket i kommunen. For arealutvidelse av flystasjonen har Forsvarsbygg hatt behov for ca. 650 daa nytt areal nord og nordøst. Av disse 650 daa er ca. 340 daa leid ut til dyrka mark. Innenfor gjerdet til Ørland flystasjon er det behov for nedbygging av ca. 1000 daa landbruksareal for etablering av kampflybasen.

Makeskifte/erstatningsareal

Utbyggingsbehovet har medført kjøp av nødvendig grunn fra aktive landbrukseiendommer. Arealet for utvidelsen av flystasjonen ble ervervet ved inngåelse av minnelige avtaler med berørte grunneiere. Forsvarsbygg kjøpte inn erstatningsareal for å kunne tilby berørte grunneiere av arealutvidelsen erstatningsjord. Alle berørte grunneiere ble tilbudt erstatningsareal/makeskifte hvorav to parter takket ja og øvrige ønsket og mottok kontanterstatning.

Konsekvenser for landbruket

Landbruket på Ørland vil få noen konsekvenser i form av arealbeslag og økt støy, men i stor grad vil det kunne drives som før. Det er svært få landbrukseiendommer med husdyr på eiendommen som vil få et fremtidig beregnet lydnivå som overstiger dagens høyeste støynivå for husdyrbruk (MFNday 106 dB). Totalt vil 33 gårdsbruk ut fra beregningene ha krav på tilbud om kjøp.

Kjøp av/støytiltak på boliger

Forsvarsbygg er i henhold til reguleringsplanens bestemmelser¹ pålagt å tilby innløsning av de boligene der lydnivået utenfor rom med støyfølsomt formål overstiger MFNday $\geq$ 100 dBA eller Lden = 62 $\geq$ dBA. Dette vil gjelde de fleste boligene i rød støysone², men ikke alle. Forsvarsbygg vil imidlertid tilby innløsning til samtlige 176 boliger innenfor rød støysone. Det er kun bygninger med støyfølsomt bruksformål, altså bofunksjonen, som tilbys innløst. For landbrukseiendommer vil dette bety at gårdsbruk, der støynivå for bolighus overstiger vedtatte grenser, vil få tilbud om innløsning av våningshus og eventuelt kårbolig. Næringsbygg eller driftsbygninger vil ikke få tilbud om innløsning.

Husdyrundersøkelser

Det er fortsatt noe usikkerhet rundt de husdyrbrukene som vil bli mest utsatt for framtidig flyaktivitet. I 2013 og 2014 ble det utført undersøkelser på hvordan storfe reagerer på forstyrrelser av flyaktivitet, men en er fortsatt avhengig av mer dokumentasjon for å avdekke hvordan dyra ved husdyrbruk med de høyeste støynivåene reagerer, blant annet med de nye F-35 kampflyene. I samråd med landbruksmyndighetene og Mattilsynet vil Forsvarsbygg derfor fortsette med oppfølgende undersøkelser i tilknytning til husdyr og husdyrproduksjon i tiden fremover, med målsetning om å ha tilfredsstillende undersøkelser i løpet av 2018.

Status og fremdrift

Forsvarsbygg startet opp med taksering for mulig innløsning av boliger på landbrukseiendommer på Ørland

¹ Reguleringsplan: www.forsvarsbygg.no/kampflybase/reguleringsplan

² Støysonekart: www.forsvarsbygg.no/kampflybase/dokumenter

sommeren 2017 og vil komme i gang med befarings med tanke på eventuelle næringsulemper i løpet av 2017, med påfølgende forhandlinger.

Dersom en velger å takke nei til innløsning vil en i henhold til reguleringsbestemmelsene få tilbud om støyredukerende tiltak. Boligen må ha et støynivå over 42 desibel innendørs for å ha krav på tiltak. Det er mulig å vente med å ta avgjørelsen om å avtale kjøp til etter at de første flyene har ankommet. Tiltak for støysisolering for boliger på landbrukseiendommer i rød sone planlegges gjennomført i 2018/2019. (Les mer om innløsning og støytiltak på egne faktaark og våre nettsider).

Erstatning av næringsulemper

Forsvarsbygg vil erstatte dokumenterbare og etterprøvbare ulemper der våningshus blir innløst og fraflyttet. Forsvarsbygg vil for alle gårdsbruk dette gjelder forhandle med den enkelte. For husdyrbruk i rød støysone vil oppfølgende husdyrundersøkelser kunne gi avgjørende svar på om og i hvor stor grad husdyrbrukene vil bli berørt av de nye kampflyene og nye flyaktiviteten.

Ervervede våningshus

Forsvarsbygg vil vurdere å selge ervervede boliger for flytting slik at de fortsatt kan brukes som boliger. Hvis ikke dette er økonomisk forsvarlig, vil Forsvarsbygg søke kommunen om å få revet bygningen. I Ørland kommunes forslag til ny kommuneplan for rød sone legges det opp til vern av et stort antall bygninger. Eventuelle boliger som blir vernet vil Forsvarsbygg vurdere å selge for flytting slik at vern blir ivaretatt. Hva som skal skje med bygninger som ikke blir tillatt revet eller flyttet vil måtte vurderes etter at søknad om riving og eventuell klage er avslått. Rivesøknad sendes etter fraflytting.

Storfeundersøkelser

Reguleringsplanens bestemmelser angir at Forsvarsbygg som utbygger skal gjennomføre oppfølgende undersøkelser i landbruket for å avklare konsekvenser. For å hente inn kunnskap om hvordan storfe reagerer på forstyrrelser fra flyaktivitet ble det i 2013 og 2014 gjennomført observasjoner av besetninger, kombinert med støymålinger. Undersøkelsene ble utført i samarbeid med gårdbrukere, lokal og regional landbruksforvaltning og Mattilsynet og ledet av Norges universitet for miljø- og biovitenskap (NMBU). De siste undersøkelsene ga et bilde på hvordan dyra reagerer på flyaktivitet, men det ble konkludert med at det fortsatt var usikkert om og i hvilket omfang dyrehold kunne videreføres i de mest støyutsatte områdene. (Se også eget faktaark om husdyrundersøkelser).

Mer informasjon?

Hver mandag kl. 11.30-18.30 har vi åpent kontor i Ørland rådhus, møterom Borgklienten. Her kan innbyggere komme med spørsmål eller for en prat.

Les også mer på www.forsvarsbygg.no/kampflybase/eiendom eller ta kontakt med oss på e-post: post@forsvarsbygg.no.